

11.2.2020

LASTA (BARNAHUS) –HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ

Aika:	6.11.2019 klo 12-14	
Paikka:	Iso kokoustila, STM, Kirkkokatu 14, Helsinki	
Läsnä:	Jari Keinänen, kokouksen pj	
	Miia Lehtinen, SM	(x)
	Katja Bergbacka, OKM	(x)
	Tarja Heino, THL	(x)
	Pekka Heikkinen, POHA	(x)
	Leena Salovartio, syyttäjälaitos (L-Uusimaa)	(x)
	Tuija Muurinen, rikosseuraamuslaitos	(x)
	Merja Oksanen, HUS	(x)
	Kati Costiander, OPH	(x)
	Marja Darth, KYS	(x, etä)
	Jukka Mäkelä, THL	(x, etä)
	Arja Heikkinen, Oulun kaupunki	(x, etä)
	Anna-Mari Salmivalli, TYKS	(x, etä)
	Tiina Tenhunen, OYS	(x, etä)
	Taina Laajasalo THL/LASTA	(x)
	Rika Rajala THL/LASTA	(x)
	Pirjo Lillsunde, asiantuntijasihteeri	(x)
	Ritva Halila, kokouksen sihteeri	(x)

ASIALISTA**1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen**

- LASTA-ohjausryhmän puheenjohtaja Jari Keinänen avasi kokouksen. Käytiin esittäytymiskierros

2. Ohjausryhmän toimintaan liittyvät asiat

- Vahvistettiin kokoonpano ja käytiin läpi ohjausryhmän tehtäviä ja tavoitteita. Todettiin, että ohjausryhmä ei tee sellaisia päätöksiä, joissa voisi nousta ristiriita asiantuntijaryhmän ja ohjausryhmän välillä. Täten aluekoordinaattorit voivat olla myös ohjausryhmän jäseniä
- Päätettiin perustaa ohjausryhmälle Tiimeri-tila, josta ohjausryhmän jäseniä informoidaan sen perustamisen jälkeen. Tiimeri-tilaan tallennetaan ryhmän pöytäkirjat, esityslistat sekä muut dokumentit
- Tarvittaessa päätetään asioista enemmistöpäätöksellä, vaikkakin pyritään asioiden eteenpäin viennissä yksimielisyyteen.
- Tasa-arvolain vaatimusten vuoksi ohjausryhmän kokoonpanossa tehtiin jonkin verran muutoksia, mutta todettiin, että tahot voivat päättää keskenään, osallistuuko kokoukseen jäsen vai varajäsen.
- Kokouksiin voi osallistua myös joku muu organisaation edustaja, mikäli jäsen tai varajäsen ovat estyneet osallistumasta ohjausryhmän kokoukseen. Kuitenkin tällaisissa tilanteissa siitä on ilmoitettava kokouksen järjestäjille turvallisuusjärjestelyiden vuoksi.

3. Rahoituspäätöksen toteaminen

- Eduskunta myönsi vuoden 2019 ensimmäisessä lisäbudjetissaan 813 000 euroa. Vuonna 2020 hankkeelle on tulossa rahoitusta 1,6 m€, ja vuoden 2021 ja 2022 kehyksissä hankkeelle on luvassa 2,8 m€. Vuodelle 2019 on tehty valtionavustushakemuksia yliopistollisilta sairaanhoitopiireiltä, niitä ollaan myöntämässä. Viiden alueen hakemukset sisältävät rahoitushakemuksen osa-aikaiselle koordinaattorille sekä muuhun toimintaan. THL:ssä rahoitetaan tästä hankkeesta 3 henkilötyövuotta, kokoukseen osallistuvien Taina Laajasalon sekä Rika Rajalan palkan, kolmas henkilötyövuosi jaetaan usean henkilön kesken. Lisäksi rahaa on varattu koulutuksiin ja muun yhteistoiminnan käynnistämiseen.

4. Hankesuunnitelman esittely ja hyväksyntä (ks. hankkeen esittelydiat)

- Taina Laajasalo esitteli LASTA/Barnahus-hankkeen suunnitelman. Hankkeeseen sisältyy viisi erillispakettia, joista keskusteltiin kokouksessa.
- Hankesuunnitelman keskeinen sisältö ja tavoitteet:
 - o viisi työpakettia, joiden sisältö kuvattiin (liite)
 - o Hankesuunnitelma on luonnos, kunnes ohjausryhmä sen hyväksyy. Suunnitelmassa on huomioitava myös muiden hankkeiden vaikutukset, mm. kokousta edeltävällä viikolla julkaistut lastensuojelun laatusuosituksset.
 - o Kokouksessa keskusteltiin työpaketeista seuraavasti:

Työpaketti 1.

- Suunnitelmassa huomioidaan koulutusten ulottaminen myös yksityisiin palveluntuottajiin.
- kuunnellaan poliisia näissä koulutusten toteuttamisen sisällöissä ym. Poliisissa menossa keskittämistoimenpiteet, joka tarkoittaa monien toimien keskittämistä pääpoliisiasemille.
- Hoitoonohjaus askarrutti niiden lasten kohdalla, joiden esitutkinta kestää pitkään
- Hoitopolkukysely lähetetään ohjausryhmälle.

Työpaketti 2.

- toiveena syyttäjän mukanaolo esitutkinnan alkuvaiheessa.
- Kanta-arkiston tietojen saatavuus on tärkeää selvittää. Oikeuspsykologian/psykiatrian yksiköillä ei ole mahdollisuutta tiedon hakemiseen Kanta-arkiston kautta. Tätä selvitetään STM:ssä. Käytännöt eri puolilla Suomea erilaisia.
- VSSHP:n alueella kehitetty LASTA-toimintamallia, jossa eri osapuolet keräävät tietoa yhteiseen päätöksentekoon. Tietojen välittymisen puutokset jarruttavat sekä asioiden hoitamista että lapsen pääsyä hoitoon.
- Kytkeytyy poliisin ennaltaehkäisevään toimintaan (mm. Ankkuri).
- Kevään 2020 valtionavustusten hakuun selvitetään poliisin ja syyttäjälaitoksen tarve tähän rahoitukseen.
- Verkkokurssi "Luo luottamusta – Suojele lasta" sekä "Luo luottamusta – puutu väkivaltaan" huomioidaan Barnahus-verkkokoulutuksen kehittämisessä

Työpaketti 3.

- LAPE-hankkeen aikana tehty Luo luottamusta – Suojele lasta verkkokoulu, jossa sisältönä moniammatillinen tietojenvaihto. Mainittiin myös Luo luottamusta – puutu väkivaltaan -verkkokoulu. Nämä molemmat huomioidaan Barnahus-verkkokoulussa, jotta ei tehdä päällekkäistä työtä.
- Toiveena on, että eri toimijat kouluttautuisivat yhdessä.

- Varhaiskasvatuksen ja sosiaalityön ammattilaisilta on kysytty toiveita ja tarpeita koulutukselle. Koulutuksia voidaan käydä myös yksiköissä ja tiimeissä yhdessä läpi.

Työpaketti 4.

- Keskusteltiin lasten kuulemiseen käytettävistä tiloista. Nykyisin lapsia kuullaan paitsi oikeuspsykiatrian/psykologian yksiköissä myös poliisissa. Keskusteltiin, voitaisiinko lapsia kuulla ja mahdollisesti kuulemisia järjestää myös perhekeskuksissa. Kuuleminen kouluissa tai päiväkodeissa ei saanut juurikaan kannatusta.
- Kuulemiseen tarvitaan liikuteltavia välineitä sekä tilojen ja laitteiden laatustandardit. Haastattelujen purkaminen auki on laadullisesti haastavaa ja voi myös viivästyttää tutkintaprosessia. Toisinaan lapsen tuominen kuulemiseen on ongelmallista. Lapsen etu on myös tässä otettava etusijalle, ja joka tilanteessa on noudatettava tapauskohtaista harkintaa.
- Esim. Tuiran hyvinvointikeskuksessa (ns. sote-keskus) on hyvät tilat, jossa poliisit voisivat toteuttaa kuulemisia. Perheen tuleminen tuttuun paikkaan voisi olla myös perheen etu.

Työpaketti 5.

- Barnahus-hanketta on pyydetty mukaan VNK-TEAS hankehakukonsortioon
 - suunnitelmat ja toteutus nähtiin kannatettaviksi, todettiin, että näissä on otettu huomioon paljon aiempaa kehittämistyötä ja uusia tavoitteita. Todettiin, että hankkeessa voidaan edetä kokouksessa esitelyjen suunnitelmien ja keskusteltujen pohjalta.
 - keskustelussa todettiin, että myös tulkikoulutusta tarvitaan. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla varsin suuri osa asiakkaista muunkielisiä. Tulkkien kilpailutus on haaste ja laatukysymys.
- Hyväksyttiin hankesuunnitelma keskustelun pohjalta.

5. Muut asiat

- LASTAn raportointi tapahtuu Hankesalkun kautta

Tapahtumia ja seminaareja:

- 25.11. EU-pj viikko. CBSS-komission ryhmä
- 26.11. Barnahus-seminaari (<https://thl.fi/en/web/thlfi-en/whats-new/events/thl-s-eu-2019-side-events/supporting-non-violent-and-participatory-childhoods>)
- Ensi- ja turvakotien liiton seminaari 26.-27.11.2019 Paasitornissa käsittelee naisiin ja lapseen kohdistuvaa väkivaltaa
- 28.11.2019 Viiveseminaari (Barnahus mukana järjestämässä)
<https://thl.fi/documents/605877/4779287/Promise+2+ohjelma+160919FILAN.pdf/fb81203e-5e89-4518-811f-5ba68662f0e0>
- kevään 2020 järjestetään Child Abuse and Neglect -konferenssi
<http://www.nfbo.org/conferences/> johon toivotaan osallistujia kaikista ammattiryhmistä, jotka toimivat väkivaltaa kokeneiden lasten ja nuorten parissa

6. Seuraavat kokoukset

- 6.2. klo 14-16
- 22.4. klo 14-16

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Jari Keinänen päätti kokouksen klo 16

Liite:

Barnahus-hankesuunnitelma:

https://thl.fi/documents/605877/4779287/Barnahus_hankesuunnitelma_26092019.pdf/07cddb98-d7b5-4a38-8c46-ee4f42f25848

Ohjausryhmän puheenjohtaja

Jari Keinänen

Kokouksen sihteeri

Ritva Halila